

**XIII СВЕТОВЕН КОНГРЕС НА МЕЖДУНАРОДНАТА
ИКОНОМИЧЕСКА АСОЦИАЦИЯ
(9-13.09.2002, ЛИСАБОН, ПОРТУГАЛИЯ)**

Писмо* от Роберт Солоу,¹ бивш президент на МИА

Международната икономическа асоциация (МИА) е основана преди шест десетилетия. През това време са извършени множество промени както в съдържанието на научната дисциплина икономика, така и в организацията на икономическата професия. Международната икономическа асоциация допринася за развитието на дисциплината като организира малки, специализирани конференции, а също и големи, вкл. и световни, конгреси, на които икономисти от много страни представят своите изследвания и обменят идеи. Членове на МИА са петдесет и шест национални икономически асоциации, петима асоциирани и един регионален член. Главният фокус в дейността на Асоциацията е организацията на икономическата професия. На този проблем и ще се спра по-нататък.

Същността на дисциплината икономика и организацията на дейността на икономистите са взаимно свързани. От времето, откакто МИА съществува, дисциплината икономика е станала много по-еднородна в географско отношение. Икономистите навсякъде работят по почти един и същи начин. Идеята за “национални школи” остарява, а може би вече е отживяла. Разбира се, интересите са различни на различните места. Може да се предположи, че икономистите в развиващите се страни се интересуват повече от икономика на развитието и по-малко от икономиката на остаряващото население. От друга страна, може да се очаква икономистите в Европа да са по-заинтересувани от икономиката на валутния съюз и по-малко - от функциите на микрокредитирането. Но в днешно време всички икономисти анализират своите проблеми с помощта на едни и същи аналитични средства. Поне в това отношение има сходство в тяхната работа (“convergence”).

Защо е така? Аз мисля, че сближаването на методите за анализ е отчасти, защото е постигнат напредък в икономиката като дисциплина. Вие бихте били много изненадани, ако химиците в различните части на света използваша различни принципи в химията. Съмнявам се, че икономиката някога ще бъде като химията, но тя поне малко се е

---

* Вж. NEWSLETTER, 31 International Economic Association, July 2003.

¹ Американски икономист, професор в МТИ (САЩ), носител на Нобелова награда по икономика за “принос в теорията на икономическия растеж” (1987).

придвижила в тази посока. Друг стимул за постигане на хомогенност в средствата за анализ е напредъкът в комуникациите и транспорта. Икономисти от един и същи бранш могат да поддържат връзка въпреки големите разстояния. Те могат да участват в едни и същи конференции, а има все повече конференции. Сравнително голяма част от младите икономисти могат да учат в едни и същи университети. Всичко това е подпомогнато – независимо дали ни харесва или не, от преобладаването на английския език.

В приноса си към една по-интегрирана организация на световната икономика МИА вече е започнала да отделя специално внимание на статута и нуждите на икономистите от бедните страни. Като първа стъпка в тази насока Асоциацията изигра главна роля в основаването на Глобална мрежа за развитие (ГМР). Професор Бина Агарвал взе активно участие в създаването на организацията и в момента е член на управителния съвет. Членове от изпълнителния комитет на МИА бяха консултанти на първия главен изследователски проект на ГМР за източници за икономически растеж. Първите резултати бяха описани в специална сесия на XIII световен конгрес в Лисабон и скоро ще се появят в книга, на която аз написах предговора. Надяваме се да продължим и увеличим нашите усилия в тази насока и в по-широк план да популяризираме лични договори, професионално сътрудничество и взаимно разбирателство между икономистите в света.

XIII световен конгрес на МИА се проведе в Лисабон, Португалия, между 9-13 септември 2002 г. Неговият успех се дължи до голяма степен на професор Антонио Симоес Лопез, президент на *Ordem dos Economistas do Portugal* и неговите колеги от Изпълнителния организационен комитет: Амилкар Тейас, Карлос Кироз и Луиза Аренс Теихейра. Аз бих искал също да изкажа лични благодарности на членовете на Програмния комитет за положените усилия при оценката на материалите, представени за докладване. Бих искал да благодаря и на професор Джейн-Паул Фитоси и неговите асистенти г-ца Мари Дейвид и г-ца Веронике де Лабаре, както и моята асистентка г-ца Джанис Мурей. Трябва да кажа, че съм възхитен от качеството на поканените, лекциите и представените доклади, което само потвърждава моя коментар за сходството (“convergence”) в икономиката по целия свят.

Като представител на МИА бих искал да изкажа нашата благодарност към тези институции, които подпомогнаха финансово успешното осъществяване на XIII световен конгрес.

Накрая бих искал да кажа колко горд съм за това, че бях президент на МИА, и какво удовлетворение ми дава фактът, че съм наследен от моя добър приятел Янош Корнай.

Писмо* от Янош Корнай,² президент на Международната икономическа асоциация

Световният конгрес на МИА в Лисабон беше много успешен. В него беше отразено добре настоящото състояние на нашата дисциплина и се дискутираха много интелектуални предизвикателства.

Използвам този случай да изразя признателността си към всички членове на Асоциацията и личните си благодарности към моя предшественик Роберт Солоу за прекрасната работа, която той свърши за внимателно и добре балансираната подготовка за конгреса, както и за неговото ръководство през последните три години.

Подобно на моите предшественици на този пост, целта ми като президент е да помогна на Асоциацията да постигне още по-голям напредък в някои важни области, като в същото време запази това, което вече е постигнато. Въпросите, които привличат вниманието ми на новия пост, са почти еднакви с тези, които ме вълнуват, когато правя проучване, преподавам или изпълнявам обществени поръчки. Всички президенти се стремят за изразят своята личност през трите години на тази длъжност. Аз планирам да акцентирам върху следните четири области.

1. Когато моето време изтече и бъде проведен следващият световен конгрес, ще са изминали 15 години от падането на Берлинската стена и разпадането на Съветския съюз. Този период ще бъде достатъчно дълъг, за да позволи задълбочен анализ на всичко, което се е случило оттогава. За професията на икономистите могат да бъдат извлечени много поуки: Бяхме ли подготвени за задачите, които ни чакаха? Дадохме ли добри съвети на тези, които се обърнаха към нас? Въпреки че разпадането на световния комунистически ред беше забележително в исторически план, без съмнение това не е първата "велика трансформация" в историята. Но в крайна сметка времето ще направи изводите.

2. Свързано с горния предмет е анализирането на икономическата трансформация в Китай и Виетнам. На сегашния етап тези две големи държави се различават много от това, което бяха по време на "класическия" период на комунизма, и от европейските и северно-американските капиталистически държави, чието развитие мина по друг път. Техният начин на промяна изглежда доста различен и от трансформацията на Централна и Източна Европа и региона на

---

* Вж. NEWSLETTER, 31 International Economic Association, July 2003.

² Унгарски икономист, професор в Буда Пеща, номиниран през тази година за чуждестранен член на БАН и получил почетната степен "доктор хонорис кауза" в Икономическия университет – гр. Варна

Съветския съюз. Изучаването на този специфичен преход представлява голямо предизвикателство за всички обществени науки.

3. Периодът между 2003 и 2005 г. ще представлява разширяване на ЕС и подготовка за разширяване на Европейския монетарен съюз. Това ще доведе до множество въпроси, с които ще се занимават икономистите от сферата на теоретичното и емпиричното проучване за интеграцията и монетарната и финансовата политика. Теоретичният анализ на икономиката на Съюза от критическа гледна точка също ще бъде включен в дневния ред. До каква степен писаните и неписаните закони са се оказали добри?

4. Големите промени от миналите едно или две десетилетия, както и предстоящите, поставят в центъра на вниманието някои “вътрешни” проблеми за професията на икономистите. Колко силен е духът за иновация и съревнование на теории и методи в тази професия? Каква е връзката между икономиката и другите социални науки? Как бихме могли да засилим интердисциплинарния подход при проучвания и преподаване?

Посоченият списък служи като илюстрация на проблемите, които нашата асоциация ще обсъжда на кръглата маса на следващия световен конгрес. Представителите на МИА се надяват, че лидерите и членовете на националните асоциации ще изкажат вижданията си по посочените коментари и ще ги допълнят със свои идеи.³

---

³ 23 rue Campagne Premiere – France; email: iea@iea-world.org; <http://iea-world.org>